

21 501-34 Raad voor Onderwijs, Jeugd, Cultuur en Sport

Nr. 364 Brief van de minister voor Medische Zorg

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 2 juli 2021

Hierbij bied ik u het verslag aan van de EU Onderwijs-, Jeugd-, Cultuur- en Sportraad (OJCS-Raad) voor het onderdeel Sport op 18 mei 2021. Op de agenda stond een beleidsdebat over het inzetten van sport als diplomatiek middel op Europees niveau in contact met derde landen en werd er stil gestaan bij de Raadsconclusies over Sportinnovatie.

Daarnaast werd door het Portugees voorzitterschap, als vertegenwoordiger in het stichtingsbestuur van het Wereld Anti-Doping Agentschap (WADA), ingegaan op de bijeenkomsten van de Ad hoc Europese Commissie voor de WADA en tot slot lichtte Slovenië als aankomend voorzitter de prioriteiten onder haar voorzitterschap op sportgebied toe.

Nederland werd tijdens de Sportraad vertegenwoordigd door de Permanent Vertegenwoordiger in Brussel.

De minister voor Medische Zorg,
T. van Ark

Verslag Sportraad 18 mei 2021

Tijdens de Europese Sportraad bespraken de ministers verantwoordelijk voor Sportbeleid tijdens het beleidsdebat over het inzetten van sport als diplomatiek middel op Europees niveau in contact met derde landen. Ook werd er kort stil gestaan bij de Raadsconclusies over Sportinnovatie.

Over de inhoud van de Raadsconclusies en het Beleidsdebat sportdiplomatie bent u geïnformeerd middels de geannoteerde agenda die u voorafgaand aan de Raad heeft ontvangen.

Portugal ging, als EU-vertegenwoordiger in het stichtingsbestuur van de WADA, in op de bijeenkomst van het stichtingsbestuur van de World Anti-Doping Agency (WADA). Portugal zal daar namens de EU met name reageren op de onderwerpen Code of ethics en governance van de WADA. Eurocommissaris Gabriël gaf een toelichting op haar initiatief 'Healthy lifestyle for all' en tot slot lichtte Slovenië de prioriteiten onder haar aanstaand voorzitterschap op sportgebied toe. Met name werden een raadsresolutie over een Europees Model voor Sport en raadsconclusies over levenslang fysieke activiteit aangekondigd.

Beleidsdebat – Sportdiplomatie

Het beleidsdebat over sportdiplomatie had de insteek om de Europese belangen en waarden wereldwijd uitdragen.

Het beleidsdebat werd afgetrapt door twee speeches. Maria-Francesca Spatolisano, Assistent SG van de VN voor beleidscoördinatie en inter-agency aangelegenheden in het departement Economische en Sociale Zaken, legde de nadruk op hoe sport multilateralisme en vrede kan bevorderen en kan bijdragen aan gendergelijkheid en mensenrechten. Thomas Bach, voorzitter van het IOC, ging onder andere in op hoe sport kan bijdragen aan het uitdragen van Europese waarden.

Europese Commissie

EU commissaris Gabriël benadrukte dat de EU niet kan achterblijven op de VS en China, die al een strategie voor sportdiplomatie hebben. Zij noemde enkele initiatieven waarop een dergelijke strategie kan voortbouwen, zoals de high-level groep sportdiplomatie die in 2020 is opgestart, de raadsconclusies over sportdiplomatie uit 2016, Erasmus+, de EU-Japan dialoog waar sport een plek in heeft en de EU week of sport beyond borders.

Nederland en de lidstaten

Het beleidsdebat Sportdiplomatie leverde veel positieve geluiden op om een EU strategie voor Sportdiplomatie verder uit te werken (alleen Denemarken en Zweden zien de meerwaarde van een formele strategie niet, hoewel ze wel een rol voor sport in diplomatie zien). Verschillende lidstaten benadrukten de kracht van sport om Europese waarden uit te dragen, zoals menselijke waardigheid, inclusie, duurzaamheid en mensenrechten. Met betrekking tot mensenrechten werd meerdere keren verwezen naar de brief die in januari op initiatief van Finland naar de CIE is verstuurd, ondertekend door 23 lidstaten (waaronder Nederland), waarin staat dat mensenrechten gewaarborgd moeten zijn bij alle internationale

sportevenementen. Diverse lidstaten onderstreepten hierin een rol voor de Europese Dienst voor Extern Optreden (EDEO) en de EU-delegaties.

De positieve invloed van sport in diplomatie werd onderbouwd met enkele bestaande initiatieven, zoals Erasmus+, de EU Week of Sport beyond borders, wat in de relaties met de Westelijke Balkan en de Oostelijke partnerschapslanden al vruchten heeft afgeworpen. Er werd ook verwezen naar associatieverdragen waarin sport steeds vaker een plek heeft.

Nederland en Duitsland vroegen om nog scherper te krijgen wat het doel is van een dergelijke strategie, wat de geopolitieke prioriteiten zouden zijn en welke instrumenten beschikbaar zijn en komen. Nederland gaf aan dat bij het aanscherpen van de doelen, het thema mensenrechter zeker aan bod moet komen. Bij het verder vormgeven van een strategie voor Sportdiplomatie verwezen diverse lidstaten naar de rol van EDEO en de EU-delegaties en enkele lidstaten benadrukten de samenwerking met de Raad van Europa. Andere landen die positief waren over een strategie voor Sportdiplomatie verwezen wel naar de competentieverdeling tussen lidstaten en de EUcommissie.

Het Portugees voorzitterschap kondigde verder een conferentie over Sportdiplomatie aan, die op 3 en 4 juni heeft plaatsgevonden. Ook daar is sport erkend als bruggenbouwer en als middel om Europese waarden uit te dragen, zoals democratie, mensenrechten en respect voor vrijheden. Daarnaast zijn er veel verschillende voorbeelden op nationaal niveau gepresenteerd en werd sportdiplomatie in verband gebracht met de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties.

Raadsconclusies over Sportinnovatie

De sportsector wordt vaak gezien als voorloper in innovaties. In deze raadsconclusies gaat het over innovatie van producten, services, processen, organisaties, wetten en beleid. Er is met name aandacht voor innovaties gericht op gezondheid, duurzaamheid en de maatschappij.

EU commissaris Gabriël uitte zich positief over de raadsconclusies over sportinnovaties en benadrukte het belang van een routekaart om er verder uitvoering aan te geven. In dat kader noemde ze ook de rol van Erasmus+ en HorizonEurope. Daarnaast verwees zij naar de op 8 april gepubliceerde studie van de Commissie over Mapping of innovative practices in the EU to promote sport outside of traditional structures.

Er waren geen interventies van de LS, behalve een schriftelijke inbreng van Polen over hun interpretatie van 'gender' als 'vrouwen en mannen'.

De raadsconclusies over Sportinnovatie werden unaniem aangenomen.

Overige agendapunten

POR, in hoedanigheid als EU-vertegenwoordiger in het stichtingsbestuur van het Wereld Anti-Doping Agentschap (WADA), ging in op de bijeenkomsten van de Ad hoc Europese Commissie voor de WADA (CAHAMA) op 10/11-5 en het stichtingsbestuur van de WADA op 20/21-5. POR zal daar namens de EU met name reageren op de onderwerpen Code of ethics en governance van de WADA, op basis van een EU-standpunt dat begin mei is vastgesteld in de RWG Sport.

LUX benadrukte dat de VS dreigen financiering van de WADA te stoppen als er geen hervormingen langs de lijn van de VS komen, wat een existentiële bedreiging van de WADA is.

Verder gaf het Portugees voorzitterschap een terugkoppeling van de resultaten van het platform waar LS informatie uit hebben gewisseld over de impact van de pandemie op de sportsector. Deze resultaten zijn beschikbaar voor inzage in datzelfde platform.

EU commissaris Gabriël lichtte haar initiatief Healthy Lifestyle for All toe. Deze tweejarige campagne wordt op 23 september gelanceerd en legt de link tussen sport en een gezonde levensstijl met beleidsterreinen als gezondheid, onderwijs en innovatie. De campagne beoogt o.a. bewustzijn onder alle generaties te creëren en kwetsbare groepen te bereiken en makkelijkere toegang voor iedereen tot sport te realiseren.

Tot slot lichtte Slovenië de prioriteiten onder haar voorzitterschap op sportgebied toe: een raadsresolutie over een Europees Model voor Sport, raadsconclusies over levenslang fysieke activiteit, de vertegenwoordiging van de EU bij de WADA evalueren en aandacht voor en een beleidsdebat over duale carrières voor sporters. Enkele activiteiten onder Sloveens voorzitterschap worden de DG Meeting, een seminar en de lancering van 'Healthy lifestyle for all', de EU Week of Sport die start op 23 september en een conferentie over levenslang fysieke activiteit op 24 september.